

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

H O T Ă R Î R E nr. _____

din _____
Chişinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru
modificarea Legii nr. 1543/ 1998 cadastrului bunurilor imobile**

Guvernul HOTĂRĂŞTE:

Se aprobă şi se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 1543/1998 cadastrului bunurilor imobile.

Prim-ministru

Contrasemnează:

Ministrul justiţiei

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea Legii nr. 1543/ 1998 cadastrului bunurilor imobile

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I – Legea nr. 1543/1998 cadastrului bunurilor imobile (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 44 – 46, art. 318), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 14, alin. 1) va avea următorul cuprins:

“(1) Componenta lucrărilor cadastrale:

- a) stabilirea hotarelor unităților administrativ-teritoriale;*
- b) identificarea bunului imobil;*
- c) întocmirea documentației cadastrale în vederea înregistrării primare a bunului imobil;*
- d) întocmirea documentației cadastrale la modificarea planului cadastral;*
- e) formarea bunurilor imobile;*
- f) întocmirea documentației cadastrale în vederea delimitării proprietății publice;”*

2. La articolul 15, alin. 1), va avea următorul cuprins:

“(1) Lucrările cadastrale se execută de către Agenția Servicii Publice și structurile sale teritoriale, de întreprinderi de stat sau private, în ale căror state de personal sînt angajați ingineri cadastrali, deținători de certificat al inginerului cadastral, eliberat de către Comisia de certificare a inginerilor cadastrali.

3. Articolul 15¹ și 15² se abrogă.

4. Articolul 16 va avea următorul cuprins:

“16. Lucrările de identificare.

(1) Identificarea bunului imobil constă în:

a) pentru imobilele care fac obiectul primei înregistrări - identificarea amplasamentului imobilului, în vederea efectuării măsurărilor.

b) pentru imobilele înregistrate în registrul bunurilor imobile - verificarea corespunderii datelor, prin confruntarea datelor din cadastru, cu datele constatate pe teren.

(2) Identificarea se realizează pe baza documentelor de atribuire, a documentației cadastrale, extraselor din registrul bunurilor imobile, planurilor cadastrale.

(3) Urmare identificării bunului imobil se întocmește actul de constatare pe teren, în modul stabilit de organul central de specialitate în domeniul cadastrului, care va conține informații referitoare la gradul de corespundere a datelor.

(4) În actul de constatare pe teren, executantul lucrării cadastrale indică obligatoriu căile de soluționare a necorespunderilor constatate, în cazul identificării acestora.”

5. Articolul 17 va avea următorul cuprins:

„17. Formarea bunurilor imobile și delimitarea proprietății publice.

Modul și procedura formării bunurilor imobile, întocmirii documentației cadastrale în vederea delimitării proprietății publice se stabilesc prin lege.”

6. Articolul 18 va avea următorul cuprins:

„18. Planul cadastral și planul geometric.

(1) Planul cadastral este ținut în formă electronică și reprezintă un set de date spațiale și descriptive care identifică poziționarea spațială, forma și dimensiunile unuia sau mai multor bunuri imobile dintr-o unitate administrativ - teritorială și relaționarea acestora cu alte obiecte spațiale.

(2) Planul cadastral se modifică în cazul înregistrării primare a bunului imobil, modificării hotarelor terenului sau executării/ desființării, modernizării, modificării, transformării, consolidării, restaurării construcțiilor;

(3) Planul geometric se întocmește selectiv, la cererea titularului de drepturi în baza măsurărilor pe teren sau masiv, în cadrul lucrărilor de înregistrare primară masivă, în baza măsurărilor pe teren sau materialelor cartografice.

(4) Conținutul planului cadastral și al planului geometric, modul de modificare și întocmire a acestora, precum și modul de executare a lucrărilor cadastrale la nivel de construcții și încăperi izolate se stabilesc de organul central de specialitate în domeniul cadastrului.”

7. Legea se completează cu articolele 18¹ și 18² cu următorul cuprins:

„18¹. Stabilirea hotarelor unităților administrativ-teritoriale și marcarea lor prin borne.

(1) Hotarele unităților administrativ-teritoriale se stabilesc în cazul:

1. formării/ desființării prin lege a unității administrativ-teritoriale;
2. transmiterii terenurilor din componența unei unități administrativ-teritoriale, altele;
3. soluționării litigiilor de hotare;
4. redefinirii hotarelor unității administrativ-teritoriale, acolo unde marcajele sau bornele care definesc hotarele au fost distruse sau lipsește documentația de stabilire a hotarului;

(2) Hotarele se stabilesc din birou, în baza materialelor cartografice, sau în teren, în cazul când hotarele nu pot fi clar definite pe materialele cartografice. Modul de stabilire a hotarelor unităților administrativ-teritoriale și întocmire a documentației cadastrale se stabilește de organul central de specialitate în domeniul cadastrului.

(3) La cerere, punctele de cotitură a hotarelor unităților administrativ-teritoriale pot fi marcate în teren prin borne de hotar. Strămutarea și distrugerea bornelor de hotar de către persoane neautorizate se pedepsește conform legislației

(4) Cheltuielile pentru stabilirea hotarelor și marcarea acestora prin borne sînt suportate de la bugetul de stat sau local.

(5) Litigiul de hotar se soluționează pe cale amiabilă sau în instanța judecătorească de drept comun sau economică competent.

“18². Stabilirea hotarelor terenurilor.

(1) Stabilirea hotarelor terenurilor, la întocmirea documentației cadastrale în vederea înregistrării primare (cu excepția terenurilor proprietate publică), se efectuează de reprezentantul autorității administrației publice locale de nivelul întâi, prin recunoașterea vecinătăților, pe limitele naturale sau convenționale a proprietății.

(2) La stabilirea hotarelor terenului, în cazul lucrărilor selective, se întocmește actul de stabilire a hotarelor, iar în cazul înregistrării primare masive, se întocmesc schemele cadastrale de stabilire a hotarelor sau proiectele de organizare a teritoriului Modul de stabilire a hotarelor terenurilor și întocmire a documentației cadastrale se stabilește de organul central de specialitate în domeniul cadastrului.

(3) La cererea titularului de drepturi asupra terenului, punctele de cotitură ale hotarelor pot fi marcate prin borne. Cheltuielile pentru marcarea punctelor de cotitură ale hotarelor pe teren prin borne, sînt suportate de titularul de drepturi.

(4) După stabilirea hotarelor se întocmește planul geometric. Planul geometric întocmit, trebuie să permită identificarea corectă a punctelor de cotitură ale terenului, verificarea corespunderii hotarelor terenului, cu hotarele terenurilor adiacente.”

9. Articolul 19 va avea următorul cuprins:

“19. Hotarele generale și hotarele fixe ale terenului.

(1) Hotarul general este hotarul stabilit în cadrul lucrărilor de înregistrare primară, fără coordonarea acestuia cu proprietarii de terenuri adiacente. Suprafața terenului, determinată în hotare generale, se consideră aproximativă

(2) Hotarul general se modifică în cazul:

- 1. stabilirii hotarului fix;*
- 2. emiterii unei hotărâri a instanței de judecată privind modificarea hotarelor;*
- 3. corectării erorilor, în modul stabilit de Guvern;*
- 4. deciziei proprietarului privind formarea bunului imobil;*

(3) Hotarul fix se stabilește în baza acordului scris al tuturor titularilor de drepturi asupra bunurilor imobile ale căror interese sînt atinse, în condițiile ca această modificare să nu contribuie la tăinuirea tranzacțiilor cu suprafețele de teren.

(4) Hotarul general modificat în temeiul hotărîrii instanței de judecată privind modificarea hotarelor, se consider hotar fix.

(5) La stabilirea hotarului fix executantul lucrării întocmește planul geometric al terenului și actul de stabilire a hotarului fix.

(6) Hotarul fix se stabilește prin racordarea punctelor de cotitură a hotarului, la punctele de reper sau la obiectele capitale din apropiere, la cererea și din contul titularului de drept asupra terenului.

*(7) Dacă în procesul de întocmire a documentației cadastrale în vederea înregistrării primare sau modificării hotarelor terenului, urmare recunoașterii hotarelor se constată că suprafața terenului este mai mare decît suprafața din documentul de atribuire a terenurilor în proprietate, și care, potrivit parametrilor și amplasării nu poate fi formată ca bun imobil de sine stătătoare, precum și care nu poate fi separată ca în comun cu alte suprafețe să formeze bunuri de sine stătătoare, **hotarul terenului se stabilește** după posesia de fapt a terenului, de care real se folosește titularul de drepturi, cu condiția că devierea în suprafața terenului nu depășește 10% din mărimea suprafeței din documentele ce confirmă dreptul. Devierile în suprafața terenului reieșindu-se din mărimea suprafeței terenurilor se stabilesc de organul central de specialitate în domeniul cadastrului.”*

10. La articolul 55, alin. (3), cuvîntul „cadastral” se substitue cu cuvîntul „geometric”.

11. La articolul 56:

alin. (2) se abrogă:

alin. (4) se abrogă.

Art. II – Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

- a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;
- b) va asigura elaborarea și aprobarea actelor normative necesare pentru aplicarea prezentei legi.

Președintele Parlamentului

Notă informativă
la proiectul de lege pentru
modificarea Legii nr. 1543/1998 cadastrului bunurilor imobile

1. Denumirea autorului și după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege pentru modificarea Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, este elaborat de către Agenția Relații Funciare și Cadastru.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ sînt impuse de imperfecțiunea cadrului legal actual și anume neclarități la articolele ce se referă la partea tehnică a cadastrului, referitoare la stabilirea hotarelor, clarificarea modului de ținere a „planului cadastral”, și „planului geometric”, cît și prevederile referitoare la hotarele fixe și hotarele generale ale terenurilor (art. 14 - art. 19).

Astfel, se impune modificarea Legii cadastrului bunurilor imobile care drept urmare aceasta să dea soluții explicite referitoare la obiectivele stabilite.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

1. Articolul 14, alin. 1) se propune în redacție nouă, avînd drept scop descrierea explicită a componenței lucrărilor cadastrale, în contextul că, măsurătorile pe teren, stabilirea hotarelor fiind activități executate în cadrul lucrării cadastrale.

2. La articolul 15, alin. 1), se propune de completat prima propoziție cu prevederile privind faptul că „lucrările cadastrale se execută de către Agenția Servicii Publice și structurile sale teritoriale, de întreprinderi de stat sau private, în ale căror state de personal sînt angajați ingineri cadastrali, deținători de certificat al inginerului cadastral, eliberat de către Comisia de certificare a inginerilor cadastrali”, în scopul aducerii în concordanță a acesteia, cu prevederile Legii nr. 354/ 2004 cu privire la formarea bunurilor imobile și Legii nr. 29/ 2018 privind delimitarea proprietății publice, care stipulează expres obligativitatea certificării inginerilor cadastrali, în vederea asigurării executării lucrărilor de formare a bunurilor imobile și delimitare a proprietății publice.

3. Articolul 15¹. *Stabilirea pe teren a hotarelor unităților administrativ-teritoriale* și articolul 15². *Stabilirea și marcarea prin borne a hotarelor terenurilor*, se abrogă, iar prevederile acestora se transferă la art. 18¹ și 18², întru asigurarea descrierii corecte a consecutivității executării lucrării cadastrale.

4. Articolul 16. Lucrările de identificare, se propune a fi expus în redacție nouă întru asigurarea expunerii într-o formă mai clară și explicită.

5. Articolul 18. Planul cadastral și planul geometric se propune a fi expus în redacție nouă și anume:
a) se expun în redacție nouă prevederile privind modul de ținere și modificare a planului cadastral și modului de întocmire a planului geometric, întru asigurarea expunerii într-o formă mai clară și explicită;

6. Legea se completează cu art. 18¹ și 18²:
a) la art. 18¹ se expun în redacție nouă prevederile privind stabilirea hotarelor unităților administrativ-teritoriale. Astfel, conform art. 18¹ Legii 764/ 2001, unitățile administrativ-teritoriale sînt supuse înregistrării în Registrul de stat al unităților administrativ-teritoriale și al adreselor (RUATA). Conform datelor din RUATA, toate unitățile administrativ-teritoriale sînt înregistrate în registru și în acest sens se descriu cazurile de stabilire a hotarelor UAT, modul de stabilire a hotarelor UAT și întocmire a documentației cadastrale.

7. Articolul 19. Hotarele fixe și hotarele generale ale terenului se propune a fi expus în redacție nouă întru asigurarea expunerii într-o formă mai clară și explicită.

Astfel, hotarul general este hotarul stabilit în cadrul lucrărilor de înregistrare primară, fără coordonarea acestuia cu proprietarii de terenuri adiacente.

Hotarul general se modifică în cazul:

- a) stabilirii hotarului fix;
- b) emiterii unei hotărîri a instanței de judecată privind modificarea hotarelor;
- c) corectării erorilor, în modul stabilit de Guvern;
- d) deciziei proprietarului privind formarea bunului imobil.

Digitally signed by Ghilțas Anatolie
Date: 2020.07.09 10:27:03 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Hotarul fix se stabilește la cererea titularului de drept asupra terenului, și în baza acordului scris al tuturor titularilor de drepturi asupra bunurilor imobile ale căror interese sînt atinse se întocmește în mod obligatoriu planul geometric al terenului și actul de stabilire a hotarului fix.

Totodată, în scopul reglementării situațiilor cînd în cadrul lucrărilor de întocmire a documentației cadastrale în vederea înregistrării primare, se constată surplusuri de teren, la alin. 7 se menționează că:

*- Dacă în procesul de întocmire a documentației cadastrale în vederea înregistrării primare sau modificării hotarelor terenului, urmare recunoașterii hotarelor se constată că suprafața terenului este mai mare decît suprafața din documentul de atribuire a terenurilor în proprietate, și care, potrivit parametrilor și amplasării nu poate fi formată ca bun imobil de sine stătătoare, precum și care nu poate fi separată ca în comun cu alte suprafețe să formeze bunuri de sine stătătoare, **hotarul terenului se stabilește după posesia de fapt a terenului, de care real se folosește titularul de drepturi, cu condiția că devierea în suprafața terenului nu depășește 10% din mărimea suprafeței din documentele ce confirmă dreptul. Devierile în suprafața terenului reieșindu-se din mărimea suprafeței terenurilor se stabilesc de organul central de specialitate în domeniul cadastrului.***

8. La articolul 55 alin. (3), textul „cadastral” se substitue cu textul „geometric”, drept urmare a faptului că în cadrul lucrărilor de întocmire a documentației cadastrale în vederea înregistrării primare masive, se întocmește planul geometric.

9. La articolul 56, alin (2) și alin. (4) se abrogă în condițiile în care a fost modificat art. 19 alin. (6).

4. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea noului proiect nu prevede careva alocări ale surselor financiare.

5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Urmare implementării proiectului va fi necesară modificarea Instrucțiunii nr. 70/ 2017 cu privire la executarea lucrărilor cadastrale la nivel de teren și Instrucțiunii nr. 71/ 2017 cu privire la conținutul și modul de elaborare a documentației cadastrale la formarea bunurilor imobile.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul a fost supus avizării și consultării publice, conform art. 32 din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, fiind expediat părților interesate și plasat pe pagina web a Agenției Relații Funciare și Cadastru: www.arfc.gov.md, la compartimentul: Transparența decizională/ Proiecte de acte normative.

7. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul va fi supus expertizei anticorupție, conform art. 35 din Legea 100/2017, fiind solicitată efectuarea expertizei de către Centrul Național Anticorupție.

8. Constatările expertizei juridice

Proiectul va fi supus expertizei juridice, conform art. 37 din Legea 100/2017, fiind solicitată efectuarea expertizei de catre Ministerul Justiției.

9. Constatările expertizei financiare

Proiectul nu necesită efectuarea expertizei financiare.

10. Alte expertize

Analiza impactului de reglementare la proiectul de lege a fost examinat de catre Grupul de lucru pentru reglementarea activității de întreprinzător.

Proiectul nu cade sub incidența altor expertize necesare a fi efectuate în condițiile Legii nr. 100/2017.

Director general

Anatolie GHILAS

Formularul tipizat al documentului de analiză a impactului

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Analiza impactului de reglementare (AIR) efectuată asupra proiectului de lege pentru modificarea Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998
Data:	
Autoritatea administrației publice (autor):	Agencia Relatii Funciare și Cadastru
Subdiviziunea:	Direcția cadastrul bunurilor imobile
Persoana responsabilă și datele de contact:	Lilian Mindov (tel. 022 88-12-52) lilian.mindov@arfc.gov.md
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate	
<p><i>Problema constă în imperfecțiunea cadrului legal actual și anume neclarități la articolele ce se referă la partea tehnică a cadastrului, referitoare la stabilirea hotarelor, clarificarea modului de ținere a „planului cadastral”, și „planului geometric”, cât și prevederile referitoare la hotarele fixe și hotarele generale ale terenurilor, inclusiv:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>a) nu este indicat statutul juridic a hotarelor determinate în cadrul lucrărilor masive și ce acte se întocmesc în cadrul acestor lucrări.</i> <i>b) nu este corect indicat tipul actului ce se întocmește la stabilirea hotarului fix.</i> <i>c) nu sînt corect indicate cauzele modificării planului cadastral.</i> <i>d) nu sînt corect indicate componența lucrărilor cadastrale.</i> <p><i>Astfel, se impune modificarea Legii cadastrului bunurilor imobile care drept urmare aceasta să dea soluții explicite referitoare la obiectivele stabilite prin expunerea în redacție nouă și într-o formă mai clară și explicită a unor prevederi ale legii.</i></p>	
b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate	
<p><i>1. Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998 nu este în concordanță cu actele normative subsecvente sau conexe în domeniu și anume:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>a) conform prevederilor Legii 835/ 1996 privind principiile urbanismului „intravilanul este teritoriul localității ale cărei hotare sunt stabilite în planul urbanistic general. Astfel, prevederile din Legea cadastrului, că stabilirea hotarelor intravilanului se organizează de ASP sînt eronate și urmează a fi excluse.</i> <i>b) conform prevederilor art. 15² Legii cadastrului, în cadrul înregistrării primare masive, stabilirea hotarelor la fața locului nu este obligatorie. Astfel, această normă este contradictorie, or scopul lucrărilor cadastrale executate în vederea înregistrării primare, este identificarea și stabilirea hotarelor și înregistrarea lor în cadastru.</i> <i>c) articolul 18 alin. (4) a legii menționate, specifică cazurile de modificare a planului cadastral. Astfel, această descriere nu este corectă, în contextul că planul cadastral se modifică în baza planului geometric, întocmit în cadrul lucrărilor de modificare a hotarelor/ înregistrării primare.</i> <i>d) abordarea dispersată a art. 19 (alin. 6) duce la aplicarea eronată a acestuia, în contextul întocmirii eronate a unor acte suplimentare (actul de stabilire a hotarelor pentru terenurile transmise anterior în proprietate), fapt care nu are suport juridic. În acest context, prevederile actuale, redau o descriere contradictorie a atribuțiilor și responsabilităților fiecărei persoane/</i> 	

entități implicate în proces, inclusiv a titularului de drept, reprezentantului autorității publice locale, executantul lucrării. Astfel, din momentul transmiterii terenului în proprietate (trecerea în circuitul civil), reprezentantului autorității publice locale nu mai deține atribuții de a stabili hotarul terenului proprietate privată. În acest sens, hotarele se modifică cu acordul adiacenților.

2. De asemenea, au parvenit multiple solicitări din partea autorităților publice locale privind clarificarea aspectelor ce se referă la corectitudinea procesului de stabilire a hotarelor, coordonarea materialelor întocmite, precum și alte chestiuni ce impun modificarea legii menționate.

3. Pe parcursul anului curent au fost soluționate unele întrebări apărute, cum ar fi aprobarea modificărilor la Instrucțiunea nr. 70/2017 cu privire la modul de executare a lucrărilor cadastrale la nivel de teren, dar mai sunt și alte momente care necesită clarificare și precizare în Legea nr.1543/1998 cadastrului bunurilor imobile.

4. Astfel, necesitatea schimbărilor în actul normativ este generată de carențele la nivel de aplicare a legii, vidul legislativ care ar putea fi utilizat contrar scopului registrului bunurilor imobile – de protecție a drepturilor. Astfel, se face stric necesar de a reglementa cât de detaliat aspectele procedurale ce țin de procedura de stabilire a hotarelor UAT/ terenurilor, cazurile și autoritatea responsabilă, cazurile de modificarea planului cadastral, modul de stabilire a hotarului fix/ general.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

1. Legea cadastrului a fost elaborată și modificată la diferite etape de dezvoltare a țării, și în acest context, unele prevederi ale acesteia nu mai corespund tendințelor de dezvoltare social - economică și durabilă a localităților, creează norme ambigue stabilite prin prisma atribuțiilor și responsabilității părților în procesul executării lucrării cadastrale.

2. Deasemenea, la etapa modificărilor a diferitor legi conexe din domeniu (Legea 835/ 1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, Legea 436/2006 privind administrația publică locală), nu s-a intervenit operativ și la modificarea actului normativ examinat.

3. Urmare a experienței acumulate de către reprezentanții autorităților publice locale, reprezentanții Cancelariei de Stat, executanții lucrărilor cadastrale, seminarelor petrecute pe parcursul anilor 2018 - 2020, cu tematica „Aplicarea uniformă a actelor normative din domeniul cadastrului”, sau constatat întrebări și probleme întâmpinate în practică. Ele au fost sistematizate și transmise spre examinare Agenției Relații Funciare și Cadastru, care intervine cu proiectul de modificare a legii.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

1. Neintervenirea în Legea cadastrului bunurilor imobile a creat carențe la nivel de aplicare a legii, vidul legislativ ar putea fi utilizat contrar scopului registrului bunurilor imobile – de protecție a drepturilor.

2. Astfel, abordarea dispersată a unor prevederi ale legii a dus la aplicarea eronată a acestora, inclusiv:

a) întocmirea eronată a documentației cadastrale și la elaborarea unor acte suplimentare (ex: actul de stabilire a hotarelor pentru terenurile transmise anterior în proprietate).

b) stabilirea expresă a unor norme (ex: indicarea autorității responsabile de organizarea lucrărilor de stabilire a hotarelor UAT și sursele de finanțare), a dus la stoparea executării acestor lucrări la solicitarea și din contul autorităților publice locale.

c) solicitarea de la reprezentantul autorității publice locale să stabilească hotarele terenurilor, atribuite anterior în proprietate.

2. Astfel, se face stric necesar de a reglementa cât de detaliat aspectele procedurale ce țin de procedura de stabilire a hotarelor UAT/ terenurilor, cazurile și autoritatea responsabilă, cazurile de modificarea planului cadastral, modul de stabilire a hotarului fix/ general.

3. Lipsa intervenției în cadrul normativ pentru soluționarea problemelor depistate va determina în continuare aplicarea eronată – sau se poate substitui prin divergențe la interpretarea și aplicarea legislației în procesul de reglementare funciară și, imposibilitatea finalizării creării cadastrului bunurilor imobile pe întreg teritoriul țării, ceea ce va influența negativ procesul de administrare funciară și procesul de implementare a noului sistem de evaluare în scopul impozitării bazat pe valoarea de piață.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

1. Se impune modificarea Legii cadastrului bunurilor imobile care drept urmare aceasta să dea soluții explicite referitoare la obiectivele stabilite. Se propune expunerea în redacție nouă și într-o formă mai clară și explicită a unor prevederi ale legii, inclusiv

a) la art. 14 se descrie eronat componența lucrărilor cadastrale, în contextul că, măsurătorile pe teren, stabilirea hotarelor terenurilor, fiind activități executate în cadrul lucrării cadastrale.

b) la art. 15 nu este complet, în contextul când prevederile Legii nr. 354/ 2004 cu privire la formarea bunurilor imobile și Legii nr. 29/ 2018 privind delimitarea proprietății publice, stipulează expres obligativitatea certificării inginerilor cadastrali, în vederea asigurării executării lucrărilor de formare a bunurilor imobile și delimitare a proprietății publice.

c) la art. 15¹ urmează de exclus prevederea privind stabilirea hotarelor intravilanului localității, aceste prevederi fiind reglementate de planul urbanistic general.

d) la art. 15², nu se descrie statutul hotarelor determinate în cadrul lucrărilor masive, și ce acte se întocmesc în cadrul acestor lucrări.

e) la art. 18, necesită a fi revizuite cazurile în care se modifică planul cadastral.

f) la art. 19, nu sînt complet descrise cazurile când se stabilesc hotarele generale și fixe, actele întocmite.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist).

1. Asigurarea cu cadru normativ explicit și corespunzător prevederilor actuale care va asigura aplicarea uniformă a legislației din domeniu, pentru autoritățile publice centrale/ locale, executanții lucrărilor cadastrale, piața imobiliară, cetățeni.

2. Soluționarea problemelor legate de executarea lucrării cadastrale.

3. Utilizarea sau gestionarea eficientă a finanțelor publice, în contextul când stabilirea hotarelor unităților administrativ-teritoriale se efectuează din bugetul de stat/ local.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție.

Opțiunea I. – „A nu face nimic”.

Neintervenirea în legea cadastrului bunurilor imobile, prin asigurarea expunerii într-o formă mai clară și explicită la articolele ce se referă la partea tehnică a cadastrului, referitoare la stabilirea hotarelor, clarificarea modului de ținere a „planului cadastral”, și „planului geometric”, cât și prevederile referitoare la hotarele fixe și hotarele generale ale terenurilor (art.14- art.19) va duce la existența normelor contradictorii în cadrul legal, va crea dificultăți de aplicare a cadrului legal și incertitudine în privința siguranței raporturilor juridice legate de drepturile asupra bunurilor imobile și procesul de înregistrare a lor.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicînd cum acestea ținesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate.

Opțiunea II. - Aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii cadastrului bunurilor

imobile nr. 1543/1998 (recomandată). Aprobarea proiectului de lege va avea următoarele efecte benefice:

- stabilirea unui cadru normativ cu soluții explicite, care să permită aplicarea uniformă a legislației din domeniu.
- consolidarea calității executării lucrărilor cadastrale,
- consolidarea sistemului de administrare funciară.

Ca rezultat al implementării proiectului de lege, nu vor apărea costuri noi și nu vor fi majorate cele existente atât pentru întreprinderi, cât și pentru cetățeni.

Principalele prevederi ale proiectului:

1. Articolul 14, alin. 1) se propune în redacție nouă, avînd drept scop descrierea explicită a componenței lucrărilor cadastrale, în contextul că, măsurătorile pe teren, stabilirea hotarelor terenurilor, fiind activități executate în cadrul lucrării cadastrale.

2. La articolul 15, alin. 1), se propune de completat prima propoziție cu prevederile privind faptul că „lucrările cadastrale se execută de către Agenția Servicii Publice și structurile sale teritoriale, de întreprinderi de stat sau private, în ale căror state de personal sînt angajați ingineri cadastrali, deținători de certificat al inginerului cadastral, eliberat de către Comisia de certificare a inginerilor cadastrali”, în scopul aducerii în concordanță a acesteia, cu prevederile Legii nr. 354/ 2004 cu privire la formarea bunurilor imobile și Legii nr. 29/ 2018 privind delimitarea proprietății publice, care stipulează expres obligativitatea certificării inginerilor cadastrali, în vederea asigurării executării lucrărilor de formare a bunurilor imobile și delimitare a proprietății publice.

3. Articolul 15¹. Stabilirea pe teren a hotarelor unităților administrativ-teritoriale și articolul 15². Stabilirea și marcarea prin borne a hotarelor terenurilor, se abrogă, iar prevederile acestora se transferă la art. 18¹ și 18², întru asigurarea descrierii corecte a consecutivității executării lucrării cadastrale. Totodată, modificările sînt generate și de art. 13 Legii 835/ 1996 prin care se stabilește că hotarul intravilanului se stabilește în planul urbanistic general.

4. Articolul 16. Lucrările de identificare, se propune a fi expus în redacție nouă întru asigurarea expunerii într-o formă mai clară și explicită.

5. Articolul 18. Planul cadastral și planul geometric se propune a fi expus în redacție nouă și anume:

a) se expun în redacție nouă prevederile privind modul de ținere și modificare a planului cadastral și modului de întocmire a planului geometric, întru asigurarea expunerii într-o formă mai clară și explicită;

6. Legea se completează cu art. 18¹ și 18²:

a) la art. 18¹ se expun în redacție nouă prevederile privind stabilirea hotarelor unităților administrativ-teritoriale. Astfel, conform art. 18¹ Legii 764/ 2001, unitățile administrativ-teritoriale sînt supuse înregistrării în Registrul de stat al unităților administrativ-teritoriale și al adreselor (RUATA). Conform datelor din RUATA, toate unitățile administrativ-teritoriale sînt înregistrate în registru și în acest sens se descriu cazurile de stabilire a hotarelor UAT, modul de stabilire a hotarelor UAT și întocmire a documentației cadastrale.

7. Articolul 19. Hotarele fixe și hotarele generale ale terenului se propune a fi expus în redacție nouă întru asigurarea expunerii într-o formă mai clară și explicită.

Astfel, hotarul general este hotarul stabilit în cadrul lucrărilor de înregistrare primară, fără coordonarea acestuia cu proprietarii de terenuri adiacente.

Hotarul general se modifică în cazul:

- a) stabilirii hotarului fix;
- b) emiterii unei hotărîri a instanței de judecată privind modificarea hotarelor;
- c) corectării erorilor, în modul stabilit de Guvern;
- d) deciziei proprietarului privind formarea bunului imobil;

Hotarul fix se stabilește la cererea titularului de drept asupra terenului, și în baza acordului scris al tuturor titularilor de drepturi asupra bunurilor imobile ale căror interese sînt atinse se întocmește în mod obligatoriu planul geometric al terenului și actul de stabilire a hotarului fix.

Totodată, în scopul reglementării situațiilor cînd în cadrul lucrărilor de întocmire a documentației cadastrale în vederea înregistrării primare, se constată surplusuri de teren, la alin. 7 se menționează că:

- Dacă în procesul de întocmire a documentației cadastrale în vederea înregistrării primare sau modificării hotarelor terenului, urmare recunoașterii hotarelor se constată că suprafața terenului este mai mare decît suprafața în documentul de atribuire a terenurilor în proprietate, și care, potrivit parametrilor și amplasării nu poate fi formată ca bun imobil de sine stătătoare, precum și care nu poate fi separată ca în comun cu alte suprafețe să formeze bunuri de sine stătătoare, **hotarul terenului se stabilește** după posesia de fapt a terenului, de care real se folosește titularul de drepturi, cu condiția că devierea în suprafața terenului nu depășește 10% din mărimea suprafeței din documentele ce confirmă dreptul. Devierile în suprafața terenului reieșindu-se din mărimea suprafeței terenurilor se stabilesc de organul central de specialitate în domeniul cadastrului.

8. La articolul 55 alin. (3), textul „cadastral” se substituie cu textul „geometric”, drept urmare a faptului că în cadrul lucrărilor de întocmire a documentației cadastrale în vederea înregistrării primare masive, se întocmește planul geometric.

9. La articolul 56, alin (2) și alin. (4) se abrogă în condițiile în care a fost modificat art. 19 alin. (6).

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare.

O condiție obligatorie pentru a înregistra în Registrul bunurilor imobile terenul și construcțiile este identificarea și cadastrarea acestora. În rezultatul căreia sunt determinate caracteristicile tehnice ale bunului imobil, și anume: poziționarea în raport cu alte bunuri imobile, dimensiunile bunului imobil, părțile componente ale acestuia, hotarele terenului. Toate aceste activități, denumite „lucrări cadastrale” sunt inițiate fie de titularul de drepturi, în urma transmiterii în proprietate privată a bunurilor imobile.

Lucrările cadastrale sunt executate atât de organul cadastral teritorial, cât și companiile private și publice, care corespund cerințelor stabilite în Legea nr. 1543/1998.

Astfel, la elaborarea proiectului de lege, cît și în cadrul consultărilor publice nu au fost identificate opțiuni alternative de aplicare a legislației din domeniu, cît și părți implicate în procesul de întocmire a documentației cadastrale.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

1. Urmare examinării cadrului legal existent se constată următoarele efecte negative:

a) norme contradictorii, reglementări procedurale insuficiente din cauza neajustării Legii cadastrului bunurilor imobile la actele normative subsecvente sau conexe în domeniu.

b) proceduri cu norme contradictorii utilizate la soluționarea problemelor legate de întocmirea documentației cadastrale necesare înregistrării primare/ modificării hotarelor terenurilor.

c) lipsa prevederilor privind statutul hotarelor stabilite în cadrul lucrărilor masive.

d) descrierea contradictorie a procedurii de modificare a planului cadastral, stabilire a hotarelor terenurilor și a unităților administrativ-teritoriale, a procedurii de stabilire a hotarului fix/ general, actele întocmite.

2. Astfel, urmare modificărilor va fi asigurată corectitudinea executării lucrărilor cadastrale, cît și setului de acte întocmite.

<p>b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea</p> <p>1. Titularii de drepturi, nivelul de venituri al cărora este unul destul de jos, au posibilități reduse de a contracta pe cont propriu serviciile de întocmire a documentației cadastrale în vederea înregistrării primare a bunului imobil, cât și întocmirea documentației cadastrale, necesare înregistrării primare/ modificării hotarelor terenurilor. Pe acest motiv, nu se perfectează la timp actele de moștenire, alte acte juridice, în temeiul cărora cetățenii dobândesc dreptul de proprietate sau efectuează modificări în registru.</p> <p>2. Așa cum unele modificări propuse în proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 1543/1998, prezentat pentru examinare țin de reglementarea procedurilor de întocmire a documentației cadastrale, unul din efectele scontate ale acestor activități va fi și diminuarea poverii financiare suportate astăzi de proprietari, care inițiază pe cont propriu lucrările cadastrale pentru identificarea și cadastrarea bunurilor imobile. Ulterior, pentru transmiterea dreptului de proprietate asupra unor bunuri imobile deja înregistrate, titularii de drepturi, ori moștenitorii acestora nu vor avea de suportat careva costuri adiționale pentru măsurarea și înregistrarea inițială a bunurilor imobile.</p> <p>3. La fel, informația incompletă despre bunurile imobile amplasate într-o unitate administrativ teritorială diminuează corectitudinea determinării bazei impozabile pentru calcularea impozitului pe bunurile imobile, aceasta fiind una din cele mai importante surse de venituri proprii ale autorităților publice locale.</p>
<p>b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea</p> <p><i>Opțiunea de a nu face nimic va avea un impact negativ. Astfel, abordarea dispersată a unor prevederi a legii duce la aplicarea haotică a acestora, și nu se ține cont de armonizarea între sine a politicilor economice, sociale, ecologice și culturale stabilite. Aplicarea actelor normative cu sens contradictoriu, duc la efect social negativ.</i></p>
<p>c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/ iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/ sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta</p> <p><i>1. Neintervenirea în legea cadastrului bunurilor imobile, prin asigurarea expunerii într-o formă mai clară și explicită la articolele ce se referă la partea tehnică a cadastrului, va crea dificultăți de aplicare a cadrului legal și incertitudine în privința siguranței raporturilor juridice legate de drepturile asupra bunurilor imobile și procesul de înregistrare a lor.</i></p> <p><i>2. Astfel, implicarea reprezentantului autorităților publice locale în stabilirea hotarelor terenurilor private a titularilor de drepturi, în procesul de întocmire a documentației cadastrale în vederea modificării hotarelor, poate să determine riscuri asociate cu lipsa clarității juridice.</i></p>
<p>d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi.</p> <p><i>Implementarea noului proiect nu prevede careva costuri de conformare pentru întreprinderi.</i></p>
<p><u>Concluzie</u></p> <p>e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați</p> <p><i>Reieșind din cele menționate, opțiunea optimă care va permite corelarea legislației cadastrale la actele normative subsecvente sau conexe, este aprobarea prezentului proiect de lege, care va avea</i></p>

un impact pozitiv asupra dezvoltării economiei naționale, îmbunătățirii nivelului de viață a populației, garantarea dreptului de proprietate asupra terenurilor, iar ulterior evaluarea acestora potrivit valorii de piață.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare

Ca urmare a aprobării opțiunii recomandate (a proiectului de lege pentru modificarea Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998) va fi necesară ajustarea Instrucțiunii nr. 70/ 2017 cu privire la executarea lucrărilor cadastrale la nivel de teren și Instrucțiunii nr. 71/ 2017 cu privire la conținutul și modul de elaborare a documentației cadastrale la formarea bunurilor imobile.

Pentru implementarea opțiunii nu sunt necesare careva schimbări instituționale.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

Astfel, unul din obiectivele proiectului de lege în contextul identificării și soluționării problemelor ce țin de corectitudinea întocmirii documentației cadastrale la întocmirea/ modificarea planului cadastra, este executarea mai operativă a lucrării și diminuarea costurilor la executarea lucrărilor. Acești indicatori de performanță (timp și cost) vor putea fi recalculați numai după aprobarea modificărilor la lege, fapt care va asigura și necesitatea revizuirii normelor de timp aprobate de ARFC la executarea lucrărilor menționate.

c) Identificați peste cît timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Implementarea prevederilor prezentului proiect de lege va permite resimțirea impacturilor pozitive din momentul intrării în vigoare a prevederilor noi.

Evaluarea opțiunii va avea loc prin compararea costului unei lucrări cadastrale, cît și termenul de executare.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Principalele părți interesate sînt proprietarii bunurilor imobile, solicitanți ai serviciilor cadastrale asupra bunurilor imobile, executanții lucrărilor cadastrale, autoritățile publice locale/ centrale.

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

În vederea asigurării consultării părților interesate și identificării celor mai bune soluții pentru problemele identificate au fost organizate consultări publice. Afară de faptul că proiectul de lege a fost plasat pe pagina web a Agenției Relații Funciare și Cadastru la compartimentul Transparența decizională, pe 04.06.2020 au fost organizate consultări publice la care au participat autoritățile publice locale, reprezentate de CALM, reprezentantul Primăriei mun. Chișinău, reprezentanți ai mediului academic, societatea civilă, executanții lucrărilor cadastrale.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

În procesul consultărilor reprezentanții CALM nu au expus obiecții conceptuale, au fost exprimate mai multe propuneri pentru îmbunătățirea redacției, referitoare la noțiunea de plan geometric, plan cadastral, hotar general/ fix, a propus de clarificat în ce caz cheltuielile pentru lucrările de stabilire a hotarelor UAT sunt suportate din bugetul de stat și în ce caz din bugetul local, care în principiu au fost luate în considerație la redactarea ulterioară a proiectului de lege.

Reprezentanții Primăriei mun. Chișinău s-au expus referitor la problema corectitudinii stabilirii de către specialiștii primăriei, post-factum a hotarelor asupra bunurilor atribuite în proprietate.

Reprezentantul Uniunii Geodezilor, Geologilor și Inginerilor Cadastrali a solicitat de completat cu precizarea efectuării lucrărilor de stabilire pe teren a hotarelor UAT de pe material cartografic, apropos de completat că, în caz excepțional lucrările de stabilire pe teren a hotarelor UAT se efectuează cu ieșire în teren.

Propunerea dată urmând a fi examinată suplimentar în procesul avizării și definitivării proiectului.

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categorii de impact	Punctaj atribuit		
	Opțiunea propusă	Opțiunea alternativă 1	Opțiunea alternativă 2
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	0	0	
povara administrativă	0	0	
fluxurile comerciale și investiționale	0	0	
competitivitatea afacerilor	0	0	
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	0	0	
concurența pe piață	0	0	
activitatea de inovare și cercetare	0	0	
veniturile și cheltuielile publice	+2	-2	
cadrul instituțional al autorităților publice	0	0	
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	+3	-3	
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	+3	-2	
situația social-economică în anumite regiuni	+2	-2	
situația macroeconomică	+1	-1	
alte aspecte economice			
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	0	0	
nivelul de salarizare	0	0	
condițiile și organizarea muncii	0	0	
sănătatea și securitatea muncii	0	0	
formarea profesională	0	0	
inegalitatea și distribuția veniturilor	0	0	
nivelul veniturilor populației	+1	-1	
nivelul sărăciei	+2	-2	
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	+2	0	
diversitatea culturală și lingvistică	0	0	
partidele politice și organizațiile civice	0	0	
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	0	0	
modul sănătos de viață al populației	0	0	
nivelul criminalității și securității publice	0	0	

accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0	0	
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0	0	
accesul și calitatea serviciilor medicale	0	0	
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	+2	0	
nivelul și calitatea educației populației	0	0	
conservarea patrimoniului cultural	0	0	
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0	0	
accesul și participarea populației în activități sportive	0	0	
discriminarea	0	0	
alte aspecte sociale			
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0	0	
calitatea aerului	0	0	
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0	0	
biodiversitatea	0	0	
flora	0	0	
fauna	0	0	
peisajele naturale	0	0	
starea și resursele solului	+1	0	
producerea și reciclarea deșeurilor	0	0	
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0	0	
consumul și producția durabilă	0	0	
intensitatea energetică	0	0	
eficiența și performanța energetică	0	0	
bunăstarea animalelor	0	0	
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0	0	
utilizarea terenurilor	+3	-1	
alte aspecte de mediu			
<p><i>Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.</i></p>			
Anexe			
<p><i>Proiectul preliminar de act normativ</i></p> <p><i>Alte materiale informative/documente (la decizia autorilor) - Proces-verbal al ședinței privind consultarea publică a proiectului</i></p>			

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

GRUPUL DE LUCRU AL COMISIEI DE STAT PENTRU REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII DE ÎNȚEPRINZĂTOR

Nr. 38-02-5891

Chișinău

8 iulie 2020

**Agenția Relații Funciare
și Cadastru**

Ref.: adresa nr.36/1-05/378 din 22.06.2020

În temeiul art.19 alin.(2) lit. b) din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, pct. 29 subpct.2) și pct.34 subpct.2) lit. b) ale Regulamentului Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1429/2008, Grupul de lucru, în cadrul ședinței din 30 iunie 2020 anul în curs, a examinat și *a susținut Analiza impactului de reglementare la proiectul de lege pentru modificarea Legii cadastrului bunurilor imobile nr.1543/1998 cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor expertului Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare și ale membrilor Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător.*

Extrasul din Procesul-verbal nr.21 al ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din 30 iunie 2020 se anexează.

Președintele Grupului de lucru

Roman CAZAN

EXTRAS
din PROCESUL-VERBAL nr.21
al ședinței Grupului de lucru
al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător
(Ședință prin corespondență)

30 iunie 2020

Au participat :

Membrii Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător:

Vladislav Caminschi	- director executiv al Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova, vicepreședintele Grupului de lucru
Eugen Dațco	- director executiv al Uniunii Transportatorilor și Drumarilor din Republica Moldova
Marina Bzovîi	- director executiv al Asociației Naționale a Companiilor din Domeniul TIC
Ana Groza	- director executiv al Asociației Investitorilor Străini (FIA)
Carolina Linte	- Director executiv al Asociației Patronale Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte”
Alexandra Popa	- Asociația Businessului European din Moldova (EBA)
Diana Russu	- șef al Direcției susținere și promovare a membrilor CCI a RM, Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova
Elena Bejenaru	- director executiv al Federației Patronale a Constructorilor, Drumarilor și a Producătorilor Materialelor de Construcție „CONDRUMAT”
Victor Baci	- consultant de politici, Asociația Patronală „Camera de Comerț Americană din Moldova”
Valentina Chiper	- șef al Secției reglementarea mediului de afaceri și întreprinderi mici și mijlocii, Direcția politici economice și mediul de afaceri, Ministerul Economice și Infrastructurii
Roman Gapeev	- șef al Serviciului transport feroviar, Direcția transport, Ministerul Economiei și Infrastructurii
Alexandru Leonte	- Consultant principal în Direcția urbanism, construcții și locuințe, Ministerul Economiei și Infrastructurii
Maria Nagornîi	- șef al Direcției politici de prevenire a poluării și evaluării de mediu, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului
Vitalie Dragan	- șef al Direcției politici în domeniul medicină veterinară și siguranța alimentelor de origine animalieră, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului
Victoria Ciorbă	- consultant principal în Direcția avizarea acte normative, Ministerul Justiției
Alexandru Tocarjevschi	- șef al Direcției politici în domeniul ordinii și securității publice, Ministerul Afacerilor Interne
Svetlana Nunu	- consultant principal în Direcția acte guvernamentale, Cancelaria de Stat, secretarul Grupului de lucru

Responsabili din cadrul autorităților publice centrale:

Elena Ilescu	- Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, Departamentul gaze naturale și energie termică, Secția reglementări
Elena Stratulat	- Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, Departamentul gaze naturale și energie termică, Secția reglementări
Veronica Terteia	- Direcția politici în domeniul protecției plantelor și siguranța alimentelor de origine vegetală, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului
Lilian Mindov	- Agenția Relații Funciare și Cadastru
Vitalie Boboc	- Ministerul Economiei și Infrastructurii, Direcția infrastructura de comunicații

Experți al Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare: Oleg Chelaru, Victor Ermurachi, Natalia Crețu, Nicolae Boțan, Eduard Sîrbu.

4. Examinarea analizei impactului de reglementare la proiectul de lege pentru modificarea Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998

Autor: Agenția Relații Funciare și Cadastru

Opinia expertului Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare, dna Natalia Crețu

Analiza de impact în cauză a fost examinată cu scopul de a identifica nivelul de corespundere a acesteia cu principiile și cerințele de formă și conținut prevăzute de Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.23/2019.

Definirea problemei este descrisă de autori pur declarativ, nefiind indicare concret care probleme sunt depistate, care norme din legislația actuala fac imposibilă procedura de efectuare a lucrărilor cadastrale. Nu sunt descrise și analizate care concret părțile, entitățile care sunt afectate de prevederile actuale incerte și necesitatea efectuării modificărilor invocate. Se propune autorilor de completat acest capitol cu identificarea curenților prevederilor actuale a legislației si necesitate intervenției din partea statului.

Pentru o bună înțelegere a problemei și a situației existente și in scopul definirii problemei este necesar ca autorii să prezinte informații referitor la:

- numărul de litigii existente legate de imposibilitatea efectuării lucrărilor cadastrale indicând concret care acte legislative sau normative sunt imperfecte;
- numărul de solicitări de efectuare a modificărilor in planurile geometrice sau de corectare a erorilor in Registrul bunurilor imobile care nu au fost realizate;
- date referitor la refuzul din partea executoriilor cadastrali de efectuare a unor lucrări legate direct de lipsa reglementarii incerte.

La **stabilirea obiectivelor** se propune autorilor prezentarea unei analize a obiectivelor care se dorește a fi obținute, aceste fiind formulate cuantificat fixat in timp și realist. Nu este descris ce volum de lucrări și in ce perioadă vor fi executate. Se va indica care va fi marja de acoperire a acestor lucrări

pentru anii viitori în comparație cu lucrările cadastrale care deja sunt efectuate. Vor fi sau nu surse de finanțare a lucrărilor cadastrale.

La **identificarea opțiunilor** se propune completarea acestui capitol cu o analiză a prevederilor noi în comparație cu cele existente actual.

Analiza impacturilor opțiunilor. Se vor descrie posibile eșecuri ale intervenției propuse. Se vor reflecta costurile care vor fi la etapa de efectuare a lucrărilor de cadastrale și la efectuarea modificărilor în Registru.

Nu sunt descrise costurile pentru corectarea erorilor.

Nu este descrisă procedura de achitare a serviciilor cadastrale, în cazurile când titularii de drepturi nu au surse financiare sau nu sunt identificați moștenitorii. Autorii au identificat și au completat Anexa la Metodologie. Acest capitol se propune de completat cu expunerea a efectelor negative și pozitive a intervenției propuse. Costurile și beneficiile se vor prezenta cuantificat, dar dacă nu pot fi cuantificate se vor include explicații de rigoare.

Implementarea și monitorizarea. Urmează de a fi completat cu date referitor la implementarea opțiunii recomandate. Se stabilește peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și se vor indica clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea și evaluarea opțiunii recomandate.

În partea ce ține de **consultările publice** autorii au descris procesul de consultare au identificat persoanele și entitățile cointerestate care au participat la consultări.

Concluzii și recomandări:

Analiza impactului corespunde parțial cu cerințele și rigorile Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, în special nu este reflectat pe deplin impactul intervenției propuse, cu toate că este argumentată de principiu oportunitatea/necesitatea intervenției din partea statului.

Analiza este pur declarativă, fără date concrete de implementare, fără costuri de conformare și fără descrierea impacturilor.

Se recomandă susținerea analizei în cauză cu condiția ajustării și perfecționării documentului în conformitate cu obiecțiile și recomandările expuse.

Opiniile membrilor Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător

Dl Vladislav Caminschi

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

Dl Eugen Dațco

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

Dna Marina Bzovîi

Se susține.

Dna Ana Groza

Se susține.

Dna Carolina Linte

Se susține în conformitate cu opinia expertului Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare.

Dna Alexandra Popa

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

Dna Diana Russu

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

Se susține opinia expertului Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare de completare/ajustare a proiectului de lege.

Dna Elena Bejenaru

Se susține.

FP CONDRUMAT atrage atenția asupra luării în considerare a recomandărilor expuse de expertul Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare. Rugăm completarea lit.c) din secțiunea 1 sau lit.a) din secțiunea 5 cu propuneri ce țin de modificarea legislației menționate (în domeniul urbanismului) și în alte compartimente, în urma adoptării modificărilor propuse în Legea nr. 1543/1998.

DI Victor Baci

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

Dna Valentina Chiper

Se susține.

DI Roman Gapeev

Se susține.

DI Alexandru Leonte

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor consultantului Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare.

Dna Maria Nagornîi

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor expertului Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare.

DI Vitalie Dragan

Se susține.

Dna Victoria Ciorbă

Se susține.

DI Alexandru Tocarjevschi

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor expertului Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare.

S-a decis: *analiza impactului de reglementare se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor expertului Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare și ale membrilor Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător (7-se susține; 9 – se susține condiționat).*

Președintele Grupului de lucru

Roman CAZAN

nr. 36/01-05/428 din 9 iulie 2020

CANCELARIA DE STAT

CERERE

privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a proiectului
Hotărârii Guvernului "Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru
modificarea Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/ 1998"

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Tipul și denumirea proiectului	Proiectul Hotărârii Guvernului "Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998".
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Agenția Relații Funciare și Cadastru
3.	Justificarea depunerii cererii	Elaborarea proiectului este impusă de imperfecțiunea cadrului legal actual și anume neclarități la articolele ce se referă la partea tehnică a cadastrului, referitoare la stabilirea hotarelor, clarificarea modului de ținere a „planului cadastral”, și „planului geometric”, cit și prevederile referitoare la modul de stabilire a hotarelor fixe și hotarelor generale ale terenurilor.
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	Ministerul Economiei și Infrastructurii; Ministerul Finanțelor; Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului; Ministerul Justiției; Centrul Național Anticorupție; Agenția Proprietății Publice; Agenția Servicii Publice Lista autorităților publice locale: Congresul autorităților publice locale (CALM)
5.	Termenul limită pentru depunerea avizelor/ expertizelor	10 zile.
6.	Numele, prenumele, funcția și datele de contact ale persoanei responsabile de promovarea proiectului	Lilian MINDOV, Șeful Direcției cadastru bunurilor imobile Agenția Relații Funciare și Cadastru tel.: (+373 22) 881-252 e-mail: lilian.mindov@arfc.gov.md
7.	Anexe	Proiectul Hotărârii Guvernului "Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998" Nota informativă. Procesul - verbal nr. 21 al ședinței grupului de lucru pentru reglementarea activității de întreprinzător în Republica Moldova.
8.	Data și ora depunerii cererii	
9.	Semnătura	

Director general

Digitally signed by Ghilaș Anatolie
Date: 2020.07.09 10:24:44 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Anatolie GHILAȘ